

OOSTENDSE BENAMINGEN VOOR ZEEORGANISMEN II

RIKA GOETHALS

Tot mijn grote vreugde kreeg ik veel reactie op mijn vorig artikel -zoveel zelfs dat ik er een nieuw artikel mee kon maken. Het merendeel van de benamingen is afkomstig van Eddy Eneman en andere informatie kreeg ik van André Pieters en Guido Rappé, waarvoor ik hen hierbij hartelijk dank.

Maar eerst enkele rechtzettingen: Guido maakte mij er attent op dat met 'zaikobbe' waarschijnlijk een grotere krab bedoeld wordt, nl. *Maia squinado* en niet *Hyas arenus* zoals in 't Oostends Woordenboek vermeld staat. Eddy vertelde me dat de hedendaagse Oostendse vissers met 'koekerluut' heremietkreeften bedoelen.

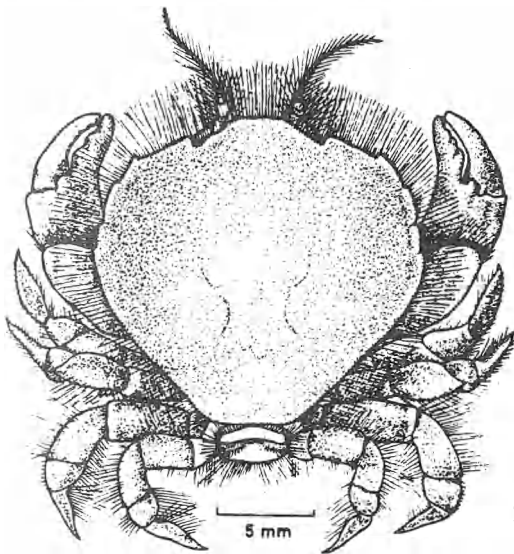
'Blankenbergse slabberoajen' zijn fluwelen zwemkrabben (*Macropipus puber*), maar sommige vissers gebruiken ook de naam 'chinoisische krabben' (deze naam hoort echter bij de chinese wolhandkrab; zie Strandvlo 4.4).

Een andere krab *Thia scutellata* werd ooit door een Oostendse visser 'tainagel' genoemd- een erg goede vgl- (zie figuur).

'Luuzn' zijn zeer kleine garnalen (ook in OW.), maar ook de strandvlo (en dan wel de amphipode *Talitrus saltator* en niet dit boekje!).

Niet alleen de pissebedden die je in de tuin of in de garage vindt, maar ook de havenpissebed (*Ligia oceanica*) wordt 'zwientje' genoemd. Volgens het OW worden of werden ze ook 'muuzn' genoemd.

De otolieten (=gehoorsteentjes) van een Kabeljauw noemt men Adam en Eva, maar of dat nu typisch Oostends is weet ik niet.

'Blowers' (in OW slechts in de betekenis van smokkelaars) en 'kletsekoppen' zijn Zeepaddestoelen *Rhizostoma pulmo*.

'Striemels' (nvdr: 'striemers' aan de oostkust) zijn Blauwe Haarkwallen *Cyanea lamarckii*. Het OW vermeld echter de Oorkwal: giftige gekleurde kwal. Vandaar ook het werkwoord 'strie'm', wat netelen betekent.

'Doomansvuuste' is de Dodemansduim *Alcyonium digitatum*.

Thia scutellata (Fabricius), male; from Gullmarfjor.

Een 'zet' is een Zeeanemoon (ook in OW). In het Nieuwpoorts zijn het 'lokketetten', maar de Oostendse kustvissers bedoelen met deze naam de Slakdolf *Liparis liparis*. En om het nog wat moeilijker te maken wordt in de Oostendse vismijn de Gaffelkabeljauw *Phycis blennoides* ook verkocht onder de naam 'lokketette'. En ik die dacht dat Latijnse namen ingewikkeld waren.

Nog een sort 'intespugger' (=inktvis) die bij ons zeer bekend is, is de 'kattetekop' of 'sjhieter', namelijk de Zeekat *Sepia officinalis*.

Een 'sjhitsje' is een Koffieboontje *Trivia* sp.. Een 'portemoenetje' is, naast het Nonnetje, kennelijk ook nog de benaming voor een andere tweekleppige, *Glycymeris glycymeris*.

Om af te sluiten nog enkele benamingen voor de meest algemene organismen uit de vloedlijn.

'Hoar' is een kluwen dood materiaal bestaande uit voornamelijk Hydroïdpoliepen met daartussen wieren en mosdiertjes. 'Spoensjn' - en volgens het OW ook 'roateldutsen' - zijn de eikapsels van de Wulk *Buccinum undatum*. De laatste naam hoor je echter niet meer bij de hedendaagse Oostendse vissers.

'Klavermes' is Bladachtig Hoornwier *Flustra foliacea*.

'Vossestêrt' is Zeevinger *Alcyonidium* cf. *gelatinosum*. In het Nieuwpoorts is het 'suikertorsch' en in Zeebrugge noemen ze het naar het schijnt 'kerrewei'.

Lobelialaan 5
8400 Oostende

NOOT.

G. RAPPÉ

Bij het tikken van bovenstaand artikel lees ik net in een culinair stukje over bivalven (Boeschoten & Oosterbaan, 1984) dat in Vlaanderen de Platte Slijkgaper *Scrobicularia plana* zou gegeten worden als 'blootkonten'. Zelf hoor ik dit voor het eerst. Weet iemand hier meer over, zowel over de gewestelijke naam als over het feit dat de soort zou verorberd worden in onze contreien? Mogelijks moet in de richting van de Schelgedorpen gezocht worden. Waar haalden de auteurs hun informatie?

Boeschoten, G.J. & A. Oosterbaan, 1984. Gravende bivalven, smakelijk eten. C.B.Ned.Mal.Ver., 217: 1504-1508.